

Nederlandse industrie ziet orders dalen, schrappt banen

De Nevi Inkoopmanagersindex is over mei verder gedaald, van 49,2 naar 49,0. Ondanks de onzekerheid rond de internationale handel en een verdere daling van het aantal nieuwe orders, verhoogde de Nederlandse industrie voor de derde maand op rij de productie, zij het in geringe mate.

De algehele index daalde deels door een verdere daling van de werkgelegenheid. Die daalde voor de tiende maand op rij. En terwijl eerst vooral uitzendkrachten en medewerkers met een tijdelijk contract werden weggestuurd, vallen er nu ook ontslagen, mede door reorganisaties.

Iets optimistischer dan in april

Ondernemers waren in mei wel iets optimistischer gestemd dan in april, zo blijkt uit de toekomstige productie-index, die de verwachtingen voor de komende twaalf maanden weergeeft. Een mogelijke verklaring is dat ondernemers opgelucht zijn over het voorlopige handelsakkoord dat de Verenigde Staten (VS) en China op 12 mei sloten in Genève.

Ook valt de afname van het aantal nieuwe orders nog mee, gegeven de grote onzekerheid. De orderportefeuilles slinken, maar slechts in geringe mate. Hoewel de VS de tarieven hebben verlaagd, moeten Amerikaanse importeurs nog altijd forse heffingen betalen, bijvoorbeeld 10 procent op de meeste Europese producten, 25 procent op auto's en auto-onderdelen, staal en aluminium. Daarnaast bestaat het risico dat de heffingen binnenkort weer omhoog gaan. President Trump dreigt inmiddels met heffingen van 50 procent op Europese producten, maar heeft tot 9 juli een pauze ingelast in de gesprekken met de Europese Unie (EU). Ook is het mogelijk dat de handelsspanningen tussen de VS en China opnieuw escaleren.

Mogelijk assemblage in de VS

Onder andere de Nederlandse machine-industrie exporteert relatief veel naar de VS. Zo was de afgelopen jaren zo'n 15 à 20 procent van de in Nederland geproduceerde machines voor de voedingsmiddelenindustrie voor de VS bestemd, zo blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Verscheidene Nederlandse producenten geven in gesprekken met ABN AMRO aan dat reeds lopende projecten nog doorgang vinden, maar dat het aantal nieuwe orders daalt. Vermoedelijk stellen afnemers hun aankoopbeslissingen uit. Enkele Nederlandse producenten die al in de VS actief zijn met een klein verkoopkantoor of distributiecentrum overwegen daar ook te gaan assembleren om invoerheffingen te ontwijken, al zal het niet eenvoudig zijn de daarvoor benodigde technisch geschoolde medewerkers te werven.

Hoewel de wereldhandel ontregeld is, vooral door de snel escalerende handelsoorlog tussen de VS en China in april, functioneert de toelevering aan de Nederlandse

industrie vooralsnog goed. De levertijden liepen in mei zelfs terug, zo blijkt uit de Nevi-enquête. Mogelijk komt dit doordat er vanuit de VS minder vraag is, waardoor onder meer de Europese markt sneller beleverd kan worden.

De handelsspanningen tussen de VS en Europa zouden kunnen afnemen na de NAVO-top die eind juni in Den Haag plaatsvindt. De Europese NAVO-lidstaten zullen naar verwachting toezeggingen doen over extra bestedingen aan defensie, geld dat mogelijk deels aan Amerikaanse wapensystemen zal worden uitgegeven. Dat zou het door Trump gehekeldde handelsoverschot van de EU met de VS kunnen verkleinen.

Albert Jan Swart, sectoreconoom industrie bij ABN AMRO